

Tallinna

Polütehnika

TALLINNA POLYTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 19 (62) Teisipäeval, 2. oktoobril 1951. a. III aastakäik

Alanud õppeaasta ülesannetest

On möödunud terve kuu uue õppeaasta algusest. Instituudi õppe- ja teaduslik töö kulgeb ping-salt ettenähtud plaanide kohaselt kõigis teaduskondades. Instituudi pere on suurenenud umbes 600 uue üliõpilase ja mitme uue õppejõu võrra. Instituudi ruumid ja ühiselamud on jäänud juba kitsaks meie suurele üliõpilaste ja õppejõudude kollektiivile. Vaatamata mõningatele möödunud raskustele on instituudi üliõpilased asunud täie tõsidusega ja suure innuga tööle, et omandada põhjalikke ja sügavaid teadmisi oma tulevasele erialale.

Tahaksin soovida, et kõik säilitaksid oma alguses võetud töötempo ja ei laseks ennast heidutada etteolevast raskusest. Õppimiseks ja töötamiseks instituudis maksimaalse hoole ja energiaga innustab meid kogu meie töö lõppeesmärk — abistada kommunismi üleschitamist meie maal ja kindlustada ning tugevdada meie sotsialistliku kodumaa võimsust, sellega toetades kogu maailma eesrindlike töötajate võitlust rahu säilitamise eest.

Niihästi üliõpilased kui ka õppejõud peavad erilist tähelepanu suunama nendele õppetöö momentidele, mis kasvatavad nõukogude patriotismi ja selgitavad sotsialismi ning nõukogude korra üleolekut kapitalistlikust maailmast.

Instituudi õppetöö edu tagamiseks on oluline, et üliõpilased loovad endale õppeaasta algusest harjumuse alati töötada plaanikindlalt ja süstemaatiliselt, omandades aktiivselt läbi võetavat õppeainet. Pole võimalik millegagi asendada aktiivset iseseisvat tööd õppematerjali läbitöötamisel, kasutades selleks maksimaalselt kohustuslikest õppetööundidest ülejäävat aega. Ainult iseseisev töö raamatuga võimaldab tõeliselt õppeainet omandada.

Meie tulevased insenerid ja majandusteadlased kasvavad instituudis kõrgelt kvalifitseeritud eriteadlasteks, kellele on selged nõukogude rahva õilsad püüded võidelda oma õnne ja heaolu eest ja kes on valmis andma kõik oma teadmised ja kogu oma jõu töötava rahva teenistusse.

L. SCHMIDT, TPI direktor

KINDLA RAHU EEST KOGU MAAILMAS

21. septembril toimus TPI üliõpilaste, õppejõudude, tööliste ja teenistujate üldkoosolek Ülemaailmse Rahunõukogu läkituse arutamiseks.

Koosoleku avas TPI Nõukogu-de Rahukaitsekomitee Kaastöö-komisjoni esimees sm. Kaalman. Presiidiumi valiti instituudi parimad inimesed eesotsas sm-te Schmidt, Humala ja Oseroviga. Vaimustusega valiti aupresiidiumi ÜK(b)P KK poliitbüroo eesotsas suure rahuvõitluse juhi seltsimees Staliniga.

Ettekandega teemal „Nõuko-

gude rahvas võitluses rahu säilitamise ja kindlustamise eest“ esines sm. Kutsar.

Eesti NSV Rahukaitsekomitee liige, üleliidulise rahupooldajate konverentsi delegaat prof. Humal selgitas oma sõnavõtte rahupakti sisu ja selle tähtsust.

Järgnevaid üliõpilaste Mölleri, Tammere ja Jauhka sõnavõtte läbis punase joonena kindel usk rahujõudude võitmatusse ning valmisolek anda töö ja õppimisega panus rahujõudude võidu heaks.

Opperühma ME-33 üliõpilane

Kallion esitas oma rühma nimel üleskutse kõigile üliõpilastele anda vähemalt 25 tundi Kopli kultuuri- ja puhkepargi ehitamiseks, et sellega veelkord demonstreerida meie valmisolekut kindlustada rahu oma tööga.

Koosolek lõppes kestva ovatsiooniga rahvaste juhism. Stalini auks.

Kohe pärast koosolekut kirjutasiid koosolekut osavõtjad valmistusega alla rahupakti nõudvale Ülemaailmse Rahunõukogu läkitusele.

V. SIHVEER (E-33)

В защиту мира

В физической аудитории собрались студенты русских групп для проведения собрания по поводу подписания Обращения Всемирного Совета Мира.

Собрание открывает зам. директора по научной работе, доктор технических наук проф. Трейер.

Избирается президиум из лучших людей института: проф. Трейер, секретарь партийного бюро тов. Лаксберг, председатель месткома доц. Тепакс, сталинский стипендиат студент Галинский и др.

Слово для доклада по теме «Советский народ в борьбе за сохранение и укрепление мира» предоставляется тов. Туровскому.

Слово берет преподаватель тов. Табачников, который отметил, что он сам прошел всю Отечественную войну в рядах вооруженных сил и знает, сколько слез, горя и нужды приносит война народам.

Затем горячо, от всего сердца выступили ряд студентов, тепло поддержанные всеми присутствующими.

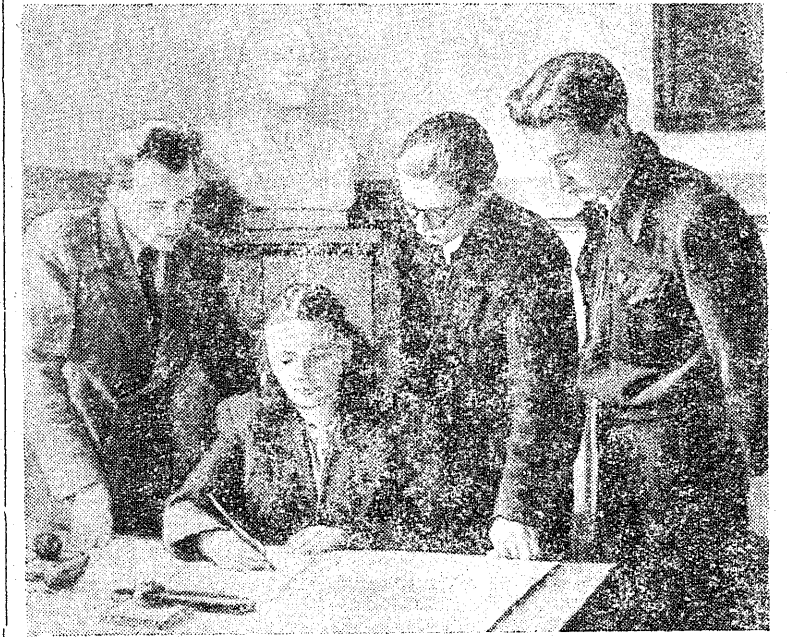
Студентка Воогла рассказала о великих стройках коммунизма, характеризующих наш народ как борцов за мир, за счастливое будущее, студент Раннер о строительстве высотных зданий и агрогородах, о неустанной работе партии и правительства об улучшении быта и материаль-

ных условий трудящихся, студентки Янушкевич и Велязская — о вахтах мира.

В заключение студентка Смирнова призвала всех студентов приложить все силы к повышению знаний и качества учебы.

Все выступавшие горячо призывали к подписанию Обращения Всемирного Совета Мира и провозглашали здравницу за партию, Советское правительство и великого Сталина.

К. МЯЭОТС (MM-55)

Grupp üliõpilasi allkirju andmas; vasakult paremale: Stalini stipendiaadid E. Galinski (MM-55) ja L. Kulbas (R-IV) ning I. Kallion ja E. Enniko (ME-33). E. Viljaranna foto

У кораблестроителей еще не все благополучно

Первый месяц нового учебного года подходит к концу. Кораблестроительный факультет начал второй год существования с многочисленными изъянами — наследием прошлого года.

Прежде всего, на факультете было 10 человек, имевших задолженность по весенней экзаменационной сессии.

12 студентов, у которых задолженность слишком велика, чтобы можно было ее ликвидировать в порядке пересдачи, оставлены повторно на 1-м курсе.

Опыт работы в сентябре показывает, что плохие «традиции» прошлого года еще живут у некоторой части студентов. Все еще значительны пропуски занятий без уважительных причин студентами групп Л-34, Л-31, Л-33. Дело дошло до того, что студенты Маньковский, Лавренов, Фершман и Каа за пропуск занятий 22 сентября получили административное взыскание директора.

Несколько лучше с дисциплиной на 1-м курсе, но и там

встречаются еще случаи опозданий и прогулов. На 2-м курсе есть уже тревожные сигналы о провалах на учебных занятиях. Так в группе Л-34 ряд студентов получил уже «двойки» по математике.

Надо сказать, что партгруппа и комсомольская организация факультета начали борьбу за дисциплину с самого начала года.

Однако основная борьба еще впереди. Перед общественными организациями факультета стоит трудная и благородная задача — сделать факультет лучшим в институте по учебе и дисциплине.

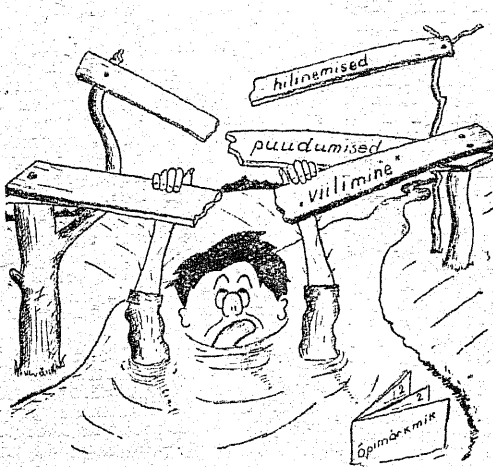
Профсоюзная организация на факультете пока ничего не делает. С этим нельзя мириться.

Наконец, декану надо энергичнее, а главное, более инициативно руководить факультетом.

Дело чести студентов-кораблестроителей уже в этом полугодии вывести свой факультет на первое место в институте.

M. ТУРОВСКИЙ

See tee viib läbikukkumisele

Terve rida meie üliõpilasi, nagu Aasa (E-13), Bogdanova (L-12), Suvorova, Andrijušenko, Fumelev ja Uskov (L-11), Kļinova, Kupereva, Nikolajeva ja Kazimirtšik (L-14), Jamul, Kaas ja Marina (PM-31), Juskevits (MM-15) jt. pole vastustundetu suhtumise tõttu õppetöösse suutnud sooritada nõutavaid eksameid ja arvestusi ning selle tõttu jäeti kursust kordama. Üliõpilane Pelt (MS-12) katsub juba kolmandat aastat õppida 1. kursusel.

I. Sammuli karikatuur Kiievi Polütehnilise Instituudi ajalehes „Za radjanskogo inženera“ ainetel

EESRINDLASTE KOGEMUSI

Ühendada õigesti õppe- ja ühiskondlikku tööd

Anname sõna majandusteaduskonna rahandusharu IV kursuse üliõpilasele Stalini stipendiaadile Linda Kulbasele. Sm. Kulbas tekitab eeskujuliku õppetöö kõrval aktiivselt instituudi kunstilise isetegevuse organiseerimisel, olles TPI ELKNU Komitee liikmeks kultuurmassilise töö alal.

Sageli kuuleme üliõpilastelt, et polevat aega tegelda ühiskondliku tööga, polevat aega osa võtta ringide tööst, sest siis ei jätkuvat aega õppetöök. Kas me võime nii lahutada õppe- ja ühiskondlikku tööd? Ometi on meil kujunenud ju nii, et ühiskondliku töö eesrindlased on ka õppetöös eesrindlasteks. Milles peitub siis küsimuse juur?

Minu arvates ühiskondlik töö just vastupidi soodustab õppetööd. Tean seda omadest kogemustest. I kursusel külitusin vähe ühiskondlikusse töösse ja see eksamissessioon on mul kõige halvemini sooritatud. Astudes kommunistlike noorte ridadesse

hakkasin saama ühiskondlikke ülesandeid ja nende täitmisel kasvasingi huvi tundvaks kogu meie instituudi elu ja laiemalt kogu meie Nõukogudema elu ja sündmuste vastu.

Igatiks meist tahab kasvada tõeliseks nõukogude nooreks, kes tunneb oma eriala hästi, sääljuures aga orienteerub ka kõigis meie maa poliitilistes ja majanduslikes küsimustes. Töötades huvitava probleemi või eriharrastuse kallal katsute kõigiti leida aega selle lahendamiseks. Nii õpite juba planeerima oma aega loengutest vabal ajal.

Mida nõudlikum on inimene enese vastu, seda rohkem ja paremini võib ta töötada. Nõudlikust enese vastu kasvatab komsomoliorganisatsioon kriitika ja eneskriitika kaudu. On kergem minna tegelikule tööle, kui oled omandanud varem kogemusi organisatsioonilistes küsimustes.

Sageli aga leitakse, et võib ju töötada teaduslikes ringides, aga

mida annab töö isetegevusringides? Igal meie üliõpilasel on olemas vaba aega. Kuidas aga kasutada seda aega? Elan ühiselamus ja tean, kui palju raisatakse aega asjatute lobisemistega, ning tihti kaovad nii mitmedki tunnid. Aga kas meie, noored kommunistiehitajad, tohime hinnata ainult tunde. Meile on kallid minutid ja ka sekundid. Töötades isetegevusringides me puutume kokku kunstiga. Kui palju head ja ilusat peitub kunstis. Töötades näiteringis, muusikaringis või laulukooris me töötame seal loovalt. Loov mõte aga laiendab inimese silmaringi.

Nii näeme, et ei saa eraldada ühiskondlikku tööd õppetööst, nad abistavad vastastikku teineteist. Lülitades aktiivsesse õppe- ja ühiskondlikusse töösse näete, et teil jätkub aega veel teatris- ja kinokäimiseks ning teil on halb olla lahuse oma kollektiivist, tema elust ja loomingust.

L. KULBAS (R-IV)

TUGEVDADA SIDET KOGU ÜLIÕPILASKONNAGA

Nagu näitas 22. skp. toimunud majandusteaduskonna komsomoliorganisatsiooni aruandlus-valimiskoosolek, on organisatsiooni töö möödunud õppeaasta jooksul tunduvalt paranenud. Teaduskonna kommunistlike noorte õppeedukus on tunduvalt kõrgem kogu teaduskonna keskmisest. Samuti on saavutatud edu kasvatus- ja organiseerimisel üliõpilaskonnas. Nii viidi õnnestunult läbi teoreetiline konverents, korraldati rida pühapäevakuid kolhoosides, regulaarselt viiakse läbi poliitinformatsioone, antakse välja maitsekalt kujundatud ja huvitavat seinalehte jne. Edukalt töötavad teaduskonna isetegevusringid (kirjandus-, näite- ja rahvakunstiringid).

Selsamal ajal tõi üldkoosolek esile rea puudusi üliõpilaste seas teostatavas kasvatus- ja organiseerimistöös. Komsomoliorganisatsioon on vähe läbi viinud huvitavaid ja kaasakiskuvaid üritusi. Sageli juhtub, et üritusi viiakse läbi formaalselt, ebahuvitavalt, näiteks üldloengu- ja poliitinformatsioonid mõnes õpperühmas (T-II, K-IV jt.). Mitte midagi pole komsomoliorganisatsioon teinud sporditöö juhtimisel teaduskonnas, mistõttu see on läinud täiesti isevoolu teed. Komsomoliorganisatsioon pole pööranud küllaldast tähelepanu tööle ametiühingus, lastes sellel vaibuda surmaunne.

Teise suure puudusena tõi üldkoosolek esile organisatsiooni

eharahlidavat tööd õpperühmades. Vähe on pööratud tähelepanu grupiorganisatsioonide suunamisele ja abistamisele, mistõttu meie komsomoligrupid ei ole suutnud kujuneda kogu organisatsiooni poolt teostatava kasvatus- ja organiseerimistöö alustagedeks. Selle vea tulemusena komsomolitöö jäi pinnapealseks.

Need vead majandusteaduskonna komsomoliorganisatsiooni töös põhjustasid ka tema ridade väikese juurdekasvu (7 inimest).

ELKNU majandusteaduskonna organisatsioonil tuleb pühendada maksimaalne tähelepanu ülalmainitud puuduste kõrvaldamisele.

R. OTSASON (T-II)

Ühiskondlikest tööst

Õpperühm ME-33 kohustus töötama iga üliõpilase kohta vähemalt 25 tundi ühiskondlike tööde korras Kopli pargi rajamisel ja kutsus kogu TPI kollektiivi endale järgnema. Ühinedes üleskutsega on meie instituudi pere andnud juba tuhandeid töötunde selle kohustuse täitmiseks. Parimad töötajad on olnud seni mehaanika- (tööde organisator sm. Schultz) ja ehitusteaduskonna (sm. Poverus) üliõpilased ning üldkateedrite õppejõud (sm. Anošina).

Liiga passiivne on olnud õppejõudude ja teenistujate osavõtt

tööst. Teenistujate ühiskondlike tööde organisator sm. Kuuse, kes, vaatamata oma kõrgele vanusele, on juba korduvalt ise olnud tööobjektidel, pole kahjuks suutnud endale järele tõmmata teenistujate kollektiivi. Vähe on teinud ka keemia-mäeteaduskond (sm. Rajaloo).

Seltsimehed, võtkem aktiivsemalt osa sellest ilusast traditsioonilisest üritusest ja andkem igaüks võimalikult kiiremini vähemalt 25 tundi meie kodulinna korrastamiseks!

R. AMBROS

ABISTAME ŠEFLUSALUST KOLHOOSI

Pildil: majandus- ja laevaehitusteaduskonna üliõpilasi vilja vedamas Mahtra kolhoosi põllul.

E. Viljaranna foto

TPI üliõpilased, õppejõud ja teenistujad on tihti külastanud oma šeflusalust kolhoosi Mahtaras. Mitmed instituudi töötajad, nagu sm-d Haavalaid ja Murri on pikemat aega abistanud kolhoosi.

Pühapäeviti on kolhoosis töötanud suuremad üliõpilaste grupid, kelledest kõige tublimad olid rühma MM-31 üliõpilased. Eriti arvukalt on osa võtnud kolhoosi abistamisest majandusteaduskonna kollektiiv, kes peale hea töö põllul andis metoodilist abi raamatupidamise alal, sisustas ja korrastas kolhoosi punanurga, andis välja seina- ja fotolehe, valmistas autahvi jne. Alati on kolhoosis küllalisseffe hästi vastu võetud ja nende tööd kõrgelt hinnatud. Tööd šeflusaluses kolhoosis jätkuvad ka tulevaste pühapäevadele. Võtkem kõik osa kolhoosi abistamisest!

VIRVE EESMAA (T-II)

KIVID ISETEGEVUSLASTE TEEL

Komsomoli- ja ametiühingorganisatsioon on teinud jõupingutusi, et parandada kunstilise isetegevuse olukorda TPI-s, kuid asi pole edenenu märkimisväärselt sammudega. Juba teist aastat peavad isetegevuskollektiivide juhid semestri algul paar esimest kuud jooksma mööda asutusi ja käitisi, et leida kollektiividele harjutusruume. Seega kõige viljakamad kuud isetegevuse tööks on kaotatud, sest edasi tõuseb juba õppimise pingest instituudis ja lähenevad eksamid.

TPI direktioon pole saavutanud seda, et 2500-liikmelisel kollektiivil oleks oma kultuuriklubi. Direktioon pole suutnud vastu tulla isetegevuslaste väiksematele soovidele. Hiljuti direktori asetäitja administratiivmajandusalal sm. Eesmaa vabariiklikus a/ü presiidiumis väitis, et instituudil olevat kultuurimassiliseks tööks kasutamata 17 000 rubla, mida pole meie ühiskondlikud organisatsioonid osanud rakendada. Kas sm. Eesmaa põhjendaks, mispärast jäeti tasumata arve, mille järgi osteti olümpiaadi võitjate autasustamiseks karikad, kuigi selleks oli TPI direktiooni luba? Juba kevadsemestril paluti instituudi direktiooni muretseda isetegevuslastele akordion, sest rahvatantsukollektiivid töötavad ruumides, kus pole klaverit. Ilmasaateinstrumendita osutub töö võimatuks. Tänaeni pole ka seda küsimust lahendatud. Kurb on

ka keelpilliorkestri saatus. Ring moodustati, leiti ruumid tööks ja sm. Eesmaa lubas tasuda ka instruktoriga lepingut ei sõlmitud, ring lagunes ja pillid seisavad kasutamatuks kapis.

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaskond nõuab sellise olukorra parandamist, et üliõpilased võiksid edukalt võistelda isetegevuse alal meie vabariigi pealinna tehaste ja käitiste kollektiividega. *Isetegevuslane*

НОВЫЕ КРУЖКИ

В институте организован шахматный кружок. В кружке сейчас числится 14 девушек. Занятия проходят по вторникам в 16.30 в помещении спортклуба ТПИ.

В институте также организован литературно-творческий кружок. Руководит кружком ассистент кафедры русского языка М. Г. Шварц.

Kord majja ühiselamutes!

Käesoleval sügisel astus meie instituuti sadu uusi üliõpilasi, kellest rõhuv enamuse on pärit väljastpoolt Tallinnast ja kes vajavad elamispiinda ühiselamutes.

Direktioon aga uusi ühiselamuid õppetöö alguseks ei suutnud muretseda. Selle tulemusena ühiselamutes on punanurgad ja isegi komandandi kabinet muudetud eluruumideks. Samuti esineb juhtumid, kus kaks inimest on sunnitud magama ühes voodis. Mitukümmend üliõpilast saadeti aga elamispiinda puudumise tõttu üheks kuuks koju. Peale selle on puudust tekkides ja patjadest. On räägitud ühiselamud nr. 4

ja 5, vaatamata direktori asetäitja administratiivmajandusalal lubadusele seda teha.

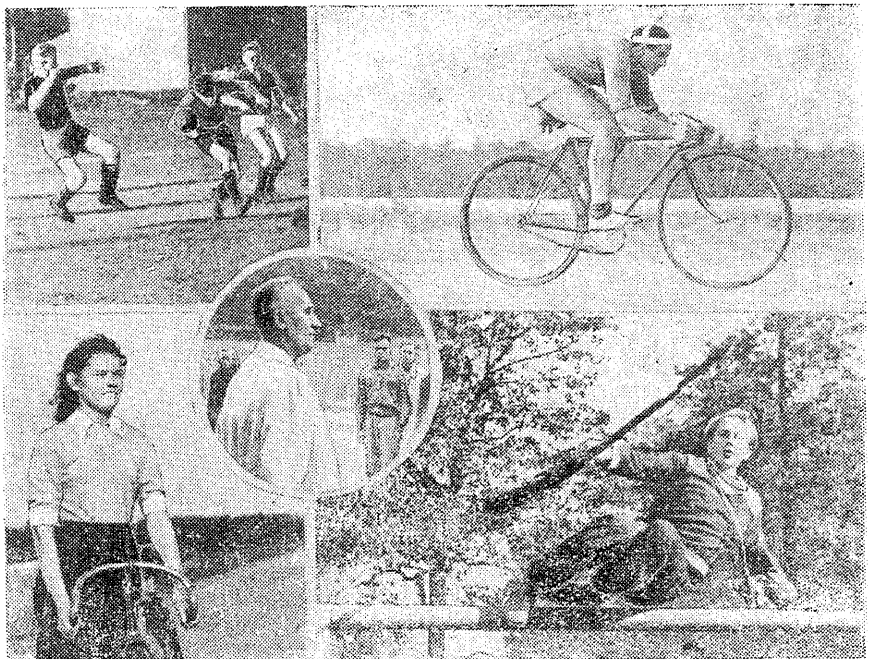
Tundub, et meie majandusmehed pole mitte midagi õppinud mõndu- nudaastastest raskustest üliõpilaste majutamisel; nad ei tea ikka veel vanasõna „Rege tuleb valmistada suvel, aga vankrit talvel“.

Kahtlemata lahendatakse need küsimused. Kuid millal ja kuidas?

Vaatamata nende raskustele peame meie, üliõpilased, komsomoliorganisatsiooni ja ühiselamute nõukogu juhtimisel ajutama võitlust korra ja puhtuse eest ka olemasolevates tingimustes. *Üliõpilane*

SPORT

III SÜGISSPARTAKIAAD

Ülal: jalgpallimatš majandus- ja laevaehitusteaduskonna vahel, mis lõppes 3:0 majandusmeeste kasuks ja 1000 m jalgrattasõidu võitja E. Lehtsalu (PM-31). Keskel: TPI direktor sm. L. Schmidt avab kergejõustiku võistlused. All: 500 m jalgrattasõidu võitja R. Kunavina (L-33) ja VTK takistusriba kiireim läbija F. Vösu (PM-32). E. Viljaranna fotomontaaž

Tallinna vabastamise aastapäevale pühendatud TPI III sügispartakiaad, mis toimus 10.—20. septembrini, näitas instituudi üliõpilaste spordimeestliikkuse massilist tõusu. Kõigil aladel toimusid võistlused tihedas konkurentsis. Üldse võitis spartakiaadist osa 1200 üliõpilast (aasta tagasi oli 800 osavõtjat).

TPI meistritiitli jalgpallis omandas käesoleval aastal majandusteaduskonna meeskond koosseisus: L. Veer (meeskonna vanem), T. Mühlbaum, K. Root, J. Küttis, V. Volt, U. Kard, P. Jürjo, E. Soonik, E. Perlestik, L. Sildam, K. Michelson, H. Metsmaa, E. Laping ja L. Luur. Majandusteaduskond alistas mehaanikateaduskonna 5:1, ehitusteaduskonna 1:0, laevaehitusteaduskonna 3:0 ja mängis viiki mõõdundu aasta meistriga — keemia-mäeteaduskonnaga (2:2).

Kõige suuremaid üliõpilashulki haaras kergejõustik. Juhendi järgi kuuluisid arvestamisele 10-võistluse punktitablel alusel 100 mehe ja 50 naise paremad tagajärjed. Kõik üliõpilased, kes pääsesid TPI ulatuses eespool nimetatud 100 ja 50 hulka, töid punkte oma teaduskonna kollektiivile. Edukalt esinesid ehitus-, mehaanika- ja keemia-mäeteaduskonna kergejõustiklased. Paremateks aladeks olid meeste kõrgushüpe, kus sajanda tulemus oli 1.35 ja kettaheide — sajast tulemus 25.05 m. Naisüliõpilased olid edukamad 800 m jooksus ja kaugushüppes.

Paralleelselt TPI kergejõustiku võistlustega võitsid TPI üliõpilased aktiivset osa 16.—17. septembril Kadriorus „Dünamo“ staadionil toimunud NSV Liidu linnadevahelise korrespondents-võistlustest.

19. septembril algasid vaatamata viimale ja libedatele heite- ning hüppelakudele ja jooksurajale pingas võistlused TPI 1951. a. meistri nimel. Ülalnimetatud asjaolud ei jätnud mõju avaldamata võistluste tagajärgedele.

Meeste osas osutus võitjaks ehitusteaduskond 22774 punktiga, jättes teiseks keemia-mäeteaduskonna ja

kolmandaks majandusteaduskonna. Naistest esines edukamalt samuti ehitusteaduskond, saavutades esikoha 8810 punktiga keemia-mäeteaduskonna ees, kes saavutas 7556 punkti. Kolmandaks jäi majandusteaduskond 7473 punktiga. Individuaalselt tuli kahekordseks TPI meistriks ehitusteaduskonna üliõpilane Uno Lilv, kes võitis 100 ja 200 m jooksu aegadega vastavalt 17,7 ja 23,4 sek. 400 m jooksu võitis majandusteaduskonna üliõpilane Franz Joseph (52,3 sek.). 800 m jooksus tuli esimeseks Manivaid Vanikivi (majandusteaduskond) ajaga 2:07,8. 1500 m jooksus alles lõpuspurt otsustas võitja, kelleks osutus R. Meresmaa pehme raja kohta küllaltki hea ajaga — 4:19,0. 5000 m jooksus juhtis kogu distantsil O. Tappure (mehaanikateaduskond), kes ka lõpetas esimesena ajaga 17:07,2. 110 m tõkkejooksu, kuulitõuke ja kettaheite võitis ehitusteaduskonna üliõpilane Lembit Lepik tagajärgedega vastavalt 18,0, 12,98 ja 39,85 m. Kaugushüppe võitis L. Rahumägi (6,10 m), odaviske H. Till (50,75 m) ja vasarahaite U. Nau (35,25 m). Teivashüppes päris TPI meistritiitli ehitusteaduskonna üliõpilane J. Timusk tagajärjega 3,30 m ning R. Rahumägi mehaanikateaduskonnast saavutas kolmikhüppes tagajärjeks 12,52 m.

Naissportlastest oli edukaim Juta Sandbank (ehitusteaduskond), kes võitis kolmandat aastat järjest Eesti NSV Teaduste Akadeemia Tööstusprobleemide Instituudi direktiooni poolt välja pandud rändauhinna parimalle TPI naiskergejõustiklasele, võites 100 ja 200 m jooksu aegadega 13,4 ja 27,7 sek. ning viis võidule oma teaduskonna teatenaiskonna.

Naiste kaugushüppe võitis majandusteaduskonna üliõpilane Ester Viikma tagajärjega 4,62, edestades Juta Sandbanki 1 sentimeetriga. Kõrgushüppe võitis Silvi Trill (ehitusteaduskond), tagajärg 1,30 m. Heitjaist oli edukam tuntud suusataja Helvi Pärtelpoeg keemia-mäeteaduskonnast, kes võitis kuulitõuke, odaviske ja tuli teiseks kettaheite oma teaduskonna kaaslane M. Toomiku järel.

Võistluste viimase alana toimus teaduskondade vaheline 4x100 m teatejooks. Võitjaks osutus keemia-mäeteaduskond esotsas Eesti NSV tsemplioni Endel Küllikuga. Naistest võitis teatejooksu ehitusteaduskonna naiskond koosseisus: J. Sandbank, M. Jaansoo, M. Metsanurm ja S. Trill ajaga 56,6 sek., jättes teiseks majandusteaduskonna naiskonna.

VTK mitmevõistlusi valgestasime eelmises ajalehenumbri.

Kuu lõpul toimusid TPI esivõistlused jalgrattasõidus (harilikel rarasel). Võistlused algasid 500 m sõiusu lendstardiga meesvõistlajale, mille võitis ehitusteaduskonna üliõpilane E. Privalov, kes labis distantsi 38,7 sekundiga. Naistest läbis selle distantsi Ingrid Kivimägi 50,2 sekundiga. Mõni tund hiljem võitis seesama üliõpilane ka 1000 m distantsi paigastardiga, saavutades ajaks 1:45,4 sek.

1000 m distantsil meeste konkureerisid esikohale andekas jalgrattasõitja Eduard Lehtsalu ja juba tuntud jalgrattur E. Privalov. Üllatuslikult võitis Eduard Lehtsalu ajaga 1:31,4 sek., jättes teiseks E. Privalovi (1:32,2 sek.).

Maanteesõidu esimene lähe anti meeste 25 km sõidus. Pingas võistluse võitis ehitusteaduskonna üliõpilane Leho Parve ajaga 41:46,0 sek. Teiseks platseerus mehaanikateaduskonna üliõpilane Oleg Sevastjanov (43:01,0 sek.) ja alles kolmandana Evgeni Privalov ajaga 43:37,2. 45 startinut täitsid jargunormid 37 üliõpilast, neist 11 järgu norme täitsis 28.

Järgnevalt anti lähe naiste 10 km distantsil. 16 startinut täitsis 11 järgu normi 8 ja 111 järgu normi 3. Parimaks sel distantsil osutus keemia-mäeteaduskonna üliõpilane Inge Kiigemägi, kes läbis 10 km 21 min. 10,0 sek. Teiseks tuli majandusteaduskonna üliõpilane Edith Viiksaar ja kolmandaks keemia-mäeteaduskonna üliõpilane Helga Järve (aegadega vastavalt 21:11,0 ja 21:25,0).

Edukamalt esinesid spartakiaadil ehitus- ja majandusteaduskonna meesüliõpilased ning ehitus- ja keemia-mäeteaduskonna naisüliõpilased. Järgusportlaste norme täideti 201 korral.

29. septembril toimus Tõõtava Rahva Keskkultuuriohones TPI III sügispartakiaadi pidulik lõpetamine — võitjatele auhindade, meistrimärkide ja diplomite väljaandmine.

Spartakiaadi võistluste tulemused ja organisatsioonilise kokkuvõtte näitavad edusammude kõrval ka rida puudusi. Ilmes, et spartakiaadi käigus nii mõnigi tugev kollektiiv ei suutnud välja panna täisarvulist võistkonda (mehaanikateaduskond VTK mitmevõistlustel). Endiselt on olukord ebarahuldav mõningate võistlejate distsiplini: hiline mine võistlustele, mõningad loobumisvõidud (mehaanika- ja keemia-mäeteaduskond jalgpallis), üksikute sportlaste ebanõukogulik käitumine jalgpallivõistlustel (matsil ehitusteaduskond — laevaehitusteaduskond) ja küllaltki madal naissportlaste spordimeestliikkuse tase.

Võistkondade vanemad ei ühendanud võistlustomendi sportlaste kasvatustööga. Näib, et unustati spordivõistlusi see asjaolu, et siin kõik elemendid on alati ja igas olukorras lahutamatu seotud nõukogude sporditeadusega.

Selleks, et spartakiaad oleks TPI-s edasiviivaks jõuks, tuleb teaduskondade kehakultuurikollektiividel ja seksioonidel läbi arutada ja põhjaliku analüüsi alla võtta kõik puudused ja püüda neid edaspidi vältida.

J. PALO,

III sügispartakiaadi peakohtunik

Vastutav toimetaja G. OSEROV

Füüsika õpetamisest ja õppimisest

“Tallinna Polütehnikus“ nr. 13 26. maist 1951 ilmus õpperühma ME-43 üliõpilaste K. Mölleri ja V. Reebeni kirjalikult artikkel füüsikakateedri töö kohta.

Osa esiletõstatud puudusi on kateeder suutnud juba kõrvaldada, mõningate puuduste kõrvaldamiseks võetakse praegu.

Mõningate ülestõstatud probleemide juures peatume üksikasjalikult.

Autorid leiavad, et loengutel kujutatakse liiga palju materjali. Koostöös autoritega selgitasime, et loengutel ette kantud materjal ei leidu midagi üliõpilastele, mis poleks nõutav ametlikus programmis, välja arvatud vast mõningad detailid vaakuumtehnika alalt. Jagame aga täiesti üliõpilastele muljet materjali „ülekuhjustusest“, kuna 120 loengutundi on ilmselt vähe nõutava materjali läbivõtmiseks. Palume koos üliõpilastega direktiooni kaasabi füüsika loengutunde arvu suurendamiseks vähemalt 80 tunni võrra. Materjali suure kontsentratsiooni tõttu on üliõpilastele vajalik töökogus ilmselt suurem, kui seda võiks eeldada 120 normaalsele tundele loengutunni juures. Füüsika loengutunde määratist napust ei tunne mitte ainult meie. Nende samadele seisuksõhtadele on jõudnud ka näiteks Leningradi Polütehnilise Instituudi füüsikakateeder (kus muude loengutunde arv on 140) ja mitmed autoriteetsed füüsikud.

Autorite seisuksõht, et mõnikord on vähem ajakulu mõttes ratsionaalsem (minu sõnenduse — A. A.) ja vahel paratamatu loengutest vastav osa sisulise mõistmiseta pähe tuupida“ on ilmselt väär ja desorienteeriv mõttekäik. Materjali sisulise mõistmiseta „pähetuupimine“ — ükskõik millist motiividel — on kõige suurem pähe kõrgema kooli tööpõlvess ja selle vastu tuleb jätkata kõige resoluutsemat võitlust nii kateedril kui ka üliõpilastel. Niisugustel pseudoteadmistel ei ole nullist suuremat väärtust.

Füüsikaliste probleemide sisulise mõistmise süvendamiseks ja igakülgseks omandamiseks aitab palju kaasa töö füüsikaringis.

Iseisiva töö liinis on tingimata vajalik, et üliõpilane kodus sellesama päeva loengumärked läbi töötaks, neid mälu järgi täiendaks ja küsimusse süveneks õpiku najal; seejuures ilmnevad ka arusaamatuks jäänud küsimused, millised tuleb selgitada koos õppejõuga lähimal konsultatsioonitunnil. Sellise süstemaatilise tööga säästab üliõpilane tööpoolest oma aega ja tal ei tekigi mõtetu „tuupimise“ vajadust eksamisessioonieelsel perioodil. Kutsume üles kõiki üliõpilasi alanud õppeaastal süstemaatiliselt töötama kogu semestri vältel. Kateeder võtab endale kohustuse selleks pakkuda igakülgset abi ja tõhustada iseseisva töö kontrolli. On kindel, et üliõpilaste ja kateedri vaheliste sidemete tugevdamise kaudu suudame märgatavalt tõsta nii õpetamise kui ka õppimise taset. Kateeder on tänulik iga kriitilise märkuse eest, mis aitab meie tööd parandada.

A. ALTMAN, füüsikakateedri juhataja, prof.